

Wanneer rooien?

Bietenrooierchauffeurs vroegen tijdens de TOP-praktijktraining van 30 augustus om aandacht te geven aan het benutten van goede rooiomstandigheden, vooral voor later in het seizoen. Uit de berekeningen blijkt dat één week eerder rooien onder gunstige omstandigheden financieel beter is dan een week later onder ongunstige omstandigheden. Voor de bodemstructuur zijn gunstige omstandigheden altijd in het voordeel.

Juiste moment telt

Het juiste moment is de absolute nummer één als het gaat om het maximale resultaat bij de oogst. Rooien onder gunstige omstandigheden stapelt voordelen: minder structuurschade, minder grondtarra, minder bietverliezen, minder bietbeschadiging en daardoor minder verliezen in de bewaring. Een week eerder rooien onder ideale omstandigheden is beter dan rooien onder slechte omstandigheden vlak voor levering. Bij slecht weer is wachten vaak beter. Op lichte grond kan een halve dag veel verschil maken. Op zware grond is hiervoor al snel drie dagen nodig.

Benutten van gunstige rooiomstandigheden heeft een duidelijk tarraverlagend effect; op zwaardere gronden zelfs tot 10 procentpunten! Benutten van gunstige rooiomstandigheden kan echter betekenen dat men enige groeidagen moet opofferen.

Rekenvoorbeelden

De financiële effecten zijn uit te rekenen. Als voorbeeld gaan we uit van een gewas dat op 8 november netto 75 ton per hectare opbrengt (tabel 1). Om onder gunstige omstandigheden te rooien, worden zeven groeidagen opgeofferd. Het grondtarrapercentage is 10% lager. De bewaarverliezen worden voor oktober geschat op 200 gram suiker per ton per dag en voor november op 100 gram.

Uit dit voorbeeld blijkt dat rooien op 1 oktober onder gunstige omstandigheden en een week bewaren een bedrag van 7 euro per hectare meer oplevert ten opzichte van rooien op 8 oktober onder ongunstige omstandigheden. In dit voorbeeld stijgt het tarapercentage in een week van 5 naar 15. De aanzienlijke extra groei in het begin van de campagne illustreert het belang van het beperken van de tijd tussen het rooien en afleveren in die periode.

Rooien op 1 november onder gunstige omstandigheden en een week bewaren levert een bedrag van 84 euro per hectare meer op ten opzichte van rooien op 8 november onder ongunstige omstandigheden. Voor hogere machine- en arbeidskosten en schade voor volgteelt(en) is in dit voorbeeld nog geen bedrag verrekend.

Rooien op 1 november onder gunstige omstandigheden en een week bewaren levert een bedrag van 84 euro per hectare meer op ten opzichte van rooien op 8 november onder ongunstige omstandigheden. Voor hogere machine- en arbeidskosten en schade voor volgteelt(en) is in dit voorbeeld nog geen bedrag verrekend.

Late levering

Afhankelijk van grondsoort, toename in tarapercentage, weersverwachtingen, te verwachten nagroei en overige werkzaamheden, moet men in overleg met de loon-

Rubriek onder
verantwoordelijkheid van

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400
Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl
Internet: www.irs.nl
Eindredactie: Jurgen Maassen

werker en de medewerker van de suikerindustrie het beste rooitijdstip kiezen. Vanaf 15 november heeft het in de regel weinig zin meer om het rooien verder uit te stellen. De risico's nemen alleen maar toe. Een uitzondering kan zijn dat de grond en het weer het toelaten later te rooien vanwege zeer late levering, dan is het wel uiterst belangrijk te allen tijde te rooien vóór een periode van regen of vorst aanbreekt.

Frans Tijink

Naast de directe financiële gevolgen voor de bietenopbrengst, heeft het moment van rooien grote invloed op de bodemstructuur. Nat en daardoor niet ideaal voor de bodem.

Tabel 1. Netto-opbrengst, extra groei, extra verliezen, grondtarrapercentage, tarrabijdrage en financiële opbrengst op diverse oogsttijdstippen en -omstandigheden.

oogsttijdstip	omstandigheden	netto wortel-opbrengst (t/ha)	suikergehalte (%)	extra groei door later rooien*	extra bietverlies bij later rooien*	extra bewaarverlies door eerder rooien*	grondtarra (%)	tarrabijdrage* (€/ha)	financiële opbrengst* (€/ha)
1 oktober	gunstig	69,2	16,6	-	-	40	5	49	2.570
8 oktober	ongunstig	70,6	16,8	101	30	-	15	167	2.563
1 november	gunstig	74,3	17,2	-	-	18	5	52	2.938
8 november	ongunstig	75,0	17,3	52	30	-	15	177	2.854

* Berekend bij € 35,- per ton bieten, tarrabijdrage € 12,70 per ton en een koptarra van 5% op nettobiet. De groei en de suikergehalten zijn berekend met SUMO en de campagnegegevens van 2006/2010. Extra bietverlies door intensiever reinigen bij later rooien is op basis van Beet Europe 2010 geschat op € 30,- per hectare.